

[AM2023.03.09V]

Retten i Randers' DOM - 17. juni 2021 - 6-5843/2019 - 4200-71281-00021-18

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født juni 1978

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 6. december 2019.

Tiltalte er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, bilag 1, liste A, nr. 1,

ved i en periode fra januar 2015 og til 24. august 2018 som ejer af virksomheden *Virksomhed, Adresse1*, ved Ebeltoft, CVR.nr. ..., at have indkøbt 6.130 tons hamp, herunder 500 kg. den 11. november 2015, 560 kg. den 27. december 2015, 2.070 kg. den 5. februar 2016 og 3.000 kg. den 20. januar 2017, med det formål at producere olier, bolsjer og cremer indeholdende THC(tetrahydrocannabinol), som efterfølgende blev overdraget til et større antal personer blandt andet via hjemmesiden *www.Hjemmeside.dk* idet tiltalte fik produceret hasholie af den indkøbte hamp, hvorefter tiltalte fremstillede en ukendt mængde cremer, bolsjer og olier indeholdende THC, som tiltalte emballerede, oplagrede og derefter blandt andet via hjemmesiden *www.Hjemmeside.dk* solgte til et større antal personer, hvorved tiltalte opnåede et overskud ved salg i sin virksomhed på 60.105 kr. i 2015, 193.364 kr. i 2016, 223.929 kr. i 2017 og 542.886 kr. i 2018, ligesom tiltalte den 24. august 2018 var i besiddelse af 7.240 gram hash olie indeholdende 0,46 % THC, samt hasholier i forskellige mængder i sprøjter og små glasholdere, samt 8 dåser med bolsjer indeholdende THC, alt med henblik på videresalg,

2.

lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, og § 3, stk. 1, jf. bilag 1, liste A, nr. 1, og liste B, nr. 16 og 43,

ved den 24. august 2018 kl. 09.15 i *Adresse1*, ved Ebeltoft at have været i besiddelse af 100 gram hash, 120 gram skunk(pot) og ½ joint, 1 bøsse med amfetaminrester og en tallerken med rester af kokain, alt til eget brug,

3.

lægemiddellovens § 7, stk. 1, og 39, stk. 1, jf. § 104, stk. 2, og lægemiddellovens § 64, nr. 1, jf. § 104, stk. 1, nr. 1,

ved i perioden fra 1. januar 2015 til den 24. august 2018, i virksomheden CVR.nr. ... at have forhandlet, reklameret for, fremstillet, oplagret og emballeret THC produkter uden at have fået tilladelse til markedsføring af produkterne som lægemidler, idet tiltalte på hjemmesiden *www.Hjemmeside.dk* udbød CBD-olie, CBD-bolsjer, CBD-creme, indeholdende THC, hvilke produkter tiltalte blandt andet fremstillede fra 6.130 tons hamp, som tiltalte indkøbte fra 2015 til 20. januar 2017, og hvorved tiltalte opnåede et overskud i sin virksomhed på 60.105 kr. i 2015, 193.364 kr. i 2016, 223.929 kr. i 2017 og 542.886 kr. i 2018, ligesom tiltalte den 24. august 2018 på adressen *Adresse1* ved Ebeltoft var i besiddelse af følgende produkter med henblik på fremstilling og forhandling til en større kreds af personer af produkter indeholdende THC uden den fornødne tilladelse hertil; 7.240 gram olie indeholdende 0,46 % THC, 8 dåser med bolsjer indeholdende THC, samt flere sprøjter med olie.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for besiddelse af en bønne med amfetaminrester og en tallerken med rester af kokain i forhold 2.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om konfiskation af udbyttet ved salg af ulovlige produkter på 60.105 kr. for 2015, 193.364 kr. for 2016, 223.929 kr. for 2017 og 542.886 kr. for 2018, i alt 1.020.284 kr., jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af 10 gram hampeolie, 5 % CBD, 10 gram hampeolie, 10 % CBD, 10 gram hampeolie, 15 % CBD, 10 gram hampeolie, 20 % CBD, 10 ml. hampedråber 10 % CBD, 30 ml hampecreme, 220 mg CBD, 90 gram pebermyntebolsjer 800 mg CBD, 90 gram lakridsbolsjer, 400 mg CBD, 90 gram menthol bolsjer, 225 mg CBD, 7.240 gram hasholie, 100 gram hash, 120 gram hamp, ½ joint, 31 stk. Olie, 20 % CBD 2000 mg, 39 stk. Virksomhed olie, 5% CBD, 500 mg, 68 cremer med CBD, 4 sprøjter med olie med CBD, 2 sprøjter med olie med CBD, 1 flaske turmeric, emballage til fremstilling af joints, 9 flasker med frøolie, 2 poser med pipetter, 8 sprøjter med olie, CBD, 15%, 1000 mg, 3 sprøjter olie, CBD 10%, 1000 mg, 1 sprøjte 10 ml CBD 10%, 79 pipetter, 543 flasker, 1 bønne med bolsjer, 80 gram med CBD, 1 bønne med 13 gram hampefrø, 1 dunk motorolie, 1 kasse emballage til olie, 1 tallerken med kokainrester, 8 spande med THC bolsjer og 1 bønne med amfetaminrester hos tiltalte, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne specialkonsulent *Vidne1*, jurist *Vidne2* og retskemiker *Vidne3*.

Vidne3 har forklaret, at han er retskemiker og institutleder. Han har udarbejdet udtalelsen af 21. oktober 2020, bilag 1.40. Gaskromatografi har været anvendt som målemetode i mere end 25 år. Det har ikke været på tale at benytte en anden metode. Vædskekromatografi har ikke indtil videre været anvendt. Lige nu overvejer instituttet at omlægge analysemetoden. Det materiale fra tønden, som de har undersøgt i denne sag, viser et indholdet af THC med 0,46 %. Beregningen omfatter den totale mængde af THC det vil sige både THC og THC-A. Gaskromatografi vil ikke vise, hvor meget der er THC-A og THC, da metoden håndterer THC samlet. "Effekt af legale og illegale" er udtryk for, at mindsteværdien i 2018 blev ændret til 0,2 %. Selvom det analyserede materiale skal forblive koldt under hele produktionsprocessen og under den efterfølgende brug, forholder instituttet sig ikke hertil, men instituttet forholder sig alene til indholdet af THC målt via gaskromatografi som det totale indhold af THC og THC-A. Hvis instituttet var blevet bedt om at koncentrationsbestemme THC-A i materialet ville det kunne lade sig gøre, men erklæringen vil fortsat oplyse det totale indhold og dermed summen af THC-A og THC i materialet. THC-A er et stof, der henfalder, og jo længere tid det opbevares, vil THC-A blive omdannet til THC. På den baggrund er det internationalt besluttet, at metoden til måling er gaskromatografi, hvor begge stoffer indgår.

Instituttet har været involveret i de ministerielle drøftelser herunder med politiet, og oplyst, at THC-A ikke er nævnt udtrykkeligt i loven og ikke er et ulovligt stof. Det er fortsat retskemisk institut, der fastlægger og foretager metodevalget til konstatering af indholdsstoffer. Metoderne vædskekromatografi og gaskromatografi adskiller sig ved, at vædskekromatografi kan adskille THC-A og THC. Hvis vædskekromatografi anvendes, skal resultatet oplyses, som havde man anvendt gaskromatografi. Han vil mene, at disse regler også gælder i Spanien. Det er ikke usædvanligt, at der kan gå et par måneder inden instituttet får koster til undersøgelse. To til tre måneders opbevaring af tønden i denne sag ved stuetemperatur vil betyde, at forholdet mellem THC-A og THC ændrer sig, da THC-A under opbevaringen omdannes til THC. Uanset ændringen fra THC-A til THC under opvarmning, vil summen af de to aktive stoffer være den samme. Instituttet har ikke rapporteret, om der er CBD i kosterne i denne sag, da instituttet ikke er anmodet herom. CBD findes også som CBD-A. Han har ikke kendskab til virkningen af henholdsvis CBD og CBD-A. Ved gaskromatografi bliver indholdsstofferne udfundet ved at varme prøven op til ca. 280-300 gr., hvorved alle komponenter udskilles og opmåles. Vædskekromatografi foregår ved stuetemperatur. Begge metoder er akkrediterede analysemetoder for instituttet. Bekendtgørelse nr. 1231 af 25. november 2019 omhandler metoden til bestemmelse af lægemiddelstoffer, hvorimod bestemmelse af indholdsstoffer i f.eks. euforiserende stoffer sker efter internationale standarder. Instituttet måler såvel THC og THC-A, der under opvarmningen omdannes til THC, med samme mængde som den oprindelige THC-A. Han mener ikke, at målemetoden er problematisk, da den sker efter internationale standarder.

Det fremgår bl.a. af den retskemiske erklæring af 9. maj 2018:

Konklusion

Koster	Mængde	Materiale	Lovgivning	Indholdsstof	Indhold
1	10,0 ml	Olie	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,09 %
2	10,0 ml	Olie	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,53 %
3	10,0 ml	Olie	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	1,2 %
4	10,0 ml	Olie	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	1,5 %
5	10,0 ml	Tinktur	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	1,1 %
6	30,0 ml	Cremer	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,08 %
7	100 g	Bolcher	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,09 %
8	100 g	Bolcher	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,06 %
9	102 g	Bolcher	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,06 %
10	101 g	Bolcher	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,05 %

◊Bekendt. om euforiserende stoffer nr. 557 af 31.5.2011 inkl. ændringer pr. d.d.

Det fremgår bl.a. af den supplerende retskemiske erklæring af 15. november 2018:

Konklusion

Koster	Mængde	Materiale	Lovgivning	Indholdsstof	Indhold
31	7.240 g	Olie	Liste A, nr. 1◊	Tetrahydrocannabinol (THC)	0,69 %

◊Bekendt. om euforiserende stoffer nr. 557 af 31.5.2011 inkl. ændringer pr. d.d.

Mindsteværdien af THC kan beregnes ved at fratække det angivne resultat 33%. For koster nr. 31 er mindsteværdien af THC 0,46 %.

Det fremgår bl.a. af den retskemiske udtalelse af 21. oktober 2020:

"Østjyllands Politi har anmodet om en retskemisk udtalelse vedr. følgende spørgsmål:

Er THCA en isomer af THC?

Er THCA omfattet af bekendtgørelse om Euforiserende Stoffer? Kan der ske en omdannelse af THCA til THC i forbindelse med den udførte analyse af THC?

Svar

Vedr. om THCA er en isomer og omfattet

Tetrahydrocannabinolsyre (THC) er en syre, som ved opvarmning omdannes til tetrahydrocannabinol (THC). THCA er ikke en isomer af THC og er ikke nævnt i Bekendtgørelse om Euforiserende Stoffer. THCA omtales dog i BKG nr. 1231 af 25/11-2019 (Ref. 1) der bl.a. beskriver retningslinjer for bestemmelse (analyse) af THC i cannabisprodukter.

Vedr. analysemetode og opgivelse af THC i den konkrete sag

Gennem årene er THC blevet målt med gaskromatografi. Ved gaskromatografi anvendes opvarmning, hvorved THCA omdannes til THC. Denne THC-værdi, også benævnt total THC, afspejler den osykoaktive effekt af legale og illegale cannabisprodukter, der ryges eller på anden vis opvarmes før indtag.

Det har været og er derfor relevant at anvende denne THC-værdi for at vurdere indholdt af misbrugsstof, som er tilstede efter opvarmning. EU-forordninger gennem årene (1986 og 2014-2019) har eksplicit angivet, at THC skal måles på denne måde, hvorved THC implicit defineres som den totale aktive substans tilstede efter opvarmning. Hvis der anvendes en anden metode under opvarmning, som f.eks. væskechromatografi som nævnt i Ref. 1, afgives et THC-svar som svarende til den THC-værdi, der ville være fremkommet ved en metode med opvarmning, som detaljeret specificeret i Ref.

1. Det er denne THC-værdi, der danner grundlag for sammenligning med et deklarerede indhold i medicinske præparater, altså præparaternes potens, som angivet i Ref. 1.

Det rapporterede THC indhold i den konkrete sag er summen af THC og THCA i materialet. Den anvendte grænseværdi for tilladt indhold på 0,2 % refererer således til THC som målt ved gaskromatografi med opvarmning jf. praksis på området og nedenstående danske bekendtgørelse og EU forordninger.

Referencer:

- 1) BEK nr. 1231 af 25/11/2019, Sundheds- og Ældreministeriet: Bekendtgørelse om Lægemiddelstandarder 2020.0
- 2) Kommissionens forordning (EØF) nr. 421/86 af 25. februar 1986 om ændring af forordning (EØF) nr. 771/74 og forordning (EØF) nr. 2188/ 84 ved fastsættelse af eb EF-metode til bestemmelse af tetrahydrocannabinol-indholdet i hamp"

Det fremgår bl.a. af brev af 19. oktober 2017 fra Lægemiddelstyrelsen:

"...

Produkter fra virksomheden *Virksomhed*

Følgende fremgik 18.9.2017 af hjemmesiden *www.Hjemmeside.dk* tilhørende virksomheden *Virksomhed*:

Vi producerer og sælger CBD-olie af lovligt dyrket dansk hamp uden brug af sprøjtemidler. Hampen dyrkes på Djursland. Der findes mere end 40 forskellige EV-godkendte typer industrihamp. Alle godkendte sorter indeholder mindre end 0,2 pct. af det euforiserende stof, THC. Vi udvælger de sorter, der gror bedst i det nordeuropæiske klima, og som giver den bedste sammensætning af cannabinoider.

Cannabinoiderne, som vi gerne vil udvinde, sidder som en slags harpiks yderligt på plantens blade og stængel. Når vi høster, sorteres frøene fra. Blade, blomster og det øverste af stængelen bliver forsigtigt lagt til tørre for videre forarbejdning. Selve udvindingen af CBD-olien foregår med flere forskellige ekstraktions metoder vi bruger bla. super kritisk CO2 ekstraktion og ekstraktion med ren alkohol, vi arbejder løbende på og udvikle nye tekniker til at optimere vores ekstraktions metoder.

Det er ret sandsynligt, at cannabinoidene i CBD-olien bedst optages langsomt gennem mundhulen. Derved undgår man evt. nedbrydning af cannabinoiderne i mave-tarm systemet. Man kan derfor lægge olien under tungen og lade det trække langsomt ind gennem den tynde hud i mundhulen. Det smager ikke særligt godt, men det virker bedre, og du kan dermed klare dig med en mindre dosering af CBD-olie.

Cannabinoider har en evne til at åbne for nogle receptorer og impulssignaler i krop og hjerne, som blandt andet regulerer humor, appetit, immunforsvar, smerteoplevelse og hukommelse. Ved mange forskellige sygdomme, bl.a. kræft, ser man en ændring i det endocannabinoid system. Cannabidiol (CBD) har muligvis nogle af de samme egenskaber som endocannabinoider.

Produkter:

- *VIRKSOMHED* 5% CBD/CBDA OLIE 10 gram. (500 mg. CBD/CBDA).
Indeholder: Cbd hampeolie, kokosolie. Lavet på CO2 ekstraktion
- *VIRKSOMHED* 10% CBD/CBDA olie 10 gram. (1000 mg CBD/CBDA).
Indeholder: Cbd hampeolie, kokosolie. Lavet på CO2 ekstraktion.
- *VIRKSOMHED* Sukkerfri Cbd bolsjer med Appelsin (225 mg CBD/ CBDA). Antal mg Cbd pr. bolsje: Ca. 9 mg.
- *VIRKSOMHED* Sukkerfri Cbd bolsjer med Menthol (400 mg CBD/ CBDA). Antal mg Cbd pr. bolsje: Ca. 15 mg.
- *VIRKSOMHED* CBD CREME 220 mg. CBD/CBDA 30 ml. Kun til udvortes brug.

...

Lægemiddelklassifikation

...

Baseret på beskrivelsen, er det vores opfattelse, at *Virksomhed* CBD-olie, CBD-bolsjer og CBD-creme blandt andet skal anvendes mod smerter. Det er på det grundlag vores vurdering, at produkterne er lægemidler, jf. lægemiddelovens § 2, nr. 1a, idet produkterne præsenteres som egnede midler til forebyggelse og behandling af sygdom.

Cannabisplanten (*Cannabis sativa* L) indeholder en række cannabinoider, herunder cannabidiol (CBD). CBD er et aktivt lægemiddelstof, der påvirker specifikke receptorer i centralnervesystemet, hvilket blandt andet giver anledning til krampedæmpende, muskelafslappende og angstnedsættende virkninger. Det er Lægemiddelstyrelsens opfattelse, at orale produkter indeholdende cannabidiol (CBD) er lægemidler efter CBD's farmakologiske virkning efter optagelse. Det er på det grundlag vores vurdering, at *Virksomhed* olie og bolsje-produkterne er lægemidler, jf. lægemiddelovens § 2, nr. 1b, idet produkternes indhold af det aktive lægemiddelstof cannabidiol/CBD må antages at have en farmakologisk virkning i forbindelse med anvendelsen."

Det fremgår af brev af 20. oktober 2020 fra Rigspolitiet:

"Rigspolitiet blev den 2. oktober 2020 gjort bekendt med, at Lægemiddelstyrelsen på baggrund af en ændring i 2018 af bekendtgørelse om euforiserende stoffer havde rejst tvivl om, hvorvidt de retskemiske afdelingers praksis for at medregne tetrahydrocannabinolsyre (THCsyre) i beregningen af andelen af det samlede THC-indhold i cannabisbaserede produkter var korrekt.

De retskemiske afdelinger har på forskellig vis forholdt sig til udfordringen, herunder har en retskemisk afdeling side august 2020 indstillet udarbejdelsen af erklæringer i sager med et lavt indhold af THC indhold.

Sundheds- og Ældreministeriet har ved brev af 7. oktober 2020 til Retskemisk Afdeling på Københavns Universitet, som er sendt i kopi til Rigspolitiet, tilkendegivet, at da der ikke er fastsat regler om analysemetode til beregning af THC-indholdet, må beslutningen om metodevalg bero på de retskemiske afdelingers faglige vurdering. På den baggrund har de retskemiske afdelinger over for Rigspolitiet bekræftet, at de fortsætter med at måle THC efter den hidtidige beregning, og at de få sager, som i perioden ikke er blevet behandlet på afdelingerne, analyseres snarest muligt."

Kriminalforsorgen har udarbejdet en personundersøgelse af den 28. oktober 2020. Det fremgår heraf:

"Kriminalforsorgens konklusion:

Det er Kriminalforsorgens vurdering, at *Tiltalte* er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det skal anbefales, at der fastsættes vilkår om tilsyn at Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Finder retten, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, skal det anbefales, at der fastsættes vilkår om 1 års tilsyn at Kriminalforsorgen.

Kriminalforsorgens begrundelse:

Grundet *Tiltaltes* gode sociale forhold og stabile tilknytning til arbejdsmarkedet, samt hans villighed til at samarbejde med Kriminalforsorgen, vurderes han egnet til samfundstjeneste.

Det skønnes relevant at *Tiltalte* indgår i et tilsynsforløb, hvor det synes oplagt med særlig fokus på *Tiltaltes* forhold, til euforiserende stoffer."

Retten begrundelse og afgørelse

Efter de fremlagte bilag og tiltaltes egen forklaring lægger retten til grund, at tiltalte i forhold 1 i perioden fra januar 2015 til august 2018 indkøbte 6.130 ton industrihamp. Tiltalte har forklaret, at han efter at have frasorteret frøene fik udvundet olie heraf i form af en pastalignende masse med det formål at producere olier, tinkturer, bolsjer og cremer indeholdende cannabinoid, CBD.

Retskemisk Instituts analyse af produkterne fundet under ransagningen den 22. marts 2018 er afsluttet med erklæring afgivet den 9. maj 2018, og analysen af pastaen fundet under ransagningen den 24. august er afsluttet med erklæring afgivet den 15. november 2018. Efter retskemiker *Vidne3s* forklaring lægger retten til grund, at analyserne er foretaget som akkrediterede analyser og i overensstemmelse med internationale standarder for gaskromatografi. Retten lægger videre efter *Vidne3s* forklaring sammenholdt med den retskemiske udtalelse af 21. oktober 2020 til grund, at gaskromatografi som analysemetode indebærer, at indholdsstofferne bliver udfundet ved at varme det analyserede materiale op til 280-300 grader, at det ikke ulovlige stof THC-A herved omdannes til THC, hvis grænseværdi er 0,2 %, og at mængden af THC vil være den sammen som den oprindelige mængde af THC-A og/eller THC i det analyserede materiale. Retten lægger endelig efter *Vidne3s* forklaring til grund, at analysemetoden vædskekromatografi ville kunne adskille indholdet af THCA og THC, og at Retskemisk Institut i forbindelse med analyserne ikke er anmodet om at koncentrationsbestemme THC-A i de fundne koster.

Der er herefter ikke ført det til domfældelse tilstrækkelige bevis for, at produkterne fundet under ransagningen den 22. marts 2018 indeholdt THC, og at tønden fundet under ransagningen den 24. august 2018 indeholdt hasholie indeholdende 0,46 % THC, hvorfor tiltalte frifindes i forhold 1.

Efter de fremkomne oplysninger er der ikke foretaget nærmere analyse af de i forhold 2 fundne genstande; 100 gram hash, 120 gram skunk (pot) og ½ joint, hvorfor der ikke er ført det til domfældelse tilstrækkelige bevis for, at tiltalte er skyldig i denne del af forhold 2.

Efter anklagemyndighedens påstand frifindes tiltalte for besiddelse af en bøsse med amfetaminrester og en tallerken med rester af kokain i forhold 2.

Tiltalte har i forhold 3 erkendt i sin virksomhed *Virksomhed* fra 2015 til 2018 at have fremstillet og forhandlet produkter indeholdende CBD; olier, cremer, og bolsjer. Tiltalte har forklaret, at han ikke anså produkterne for at være lægemidler, hvorfor han ikke undersøgte reglerne for salg af lægemidler, uanset at han har forklaret, at han tidligere har anvendt cannabisprodukter mod rygsmerter og afsøgte markedet for alternative produkter til kemobehandling.

Af virksomhedens hjemmeside fremgår: "Dosering afhænger af den enkelte og den lidelse, man evt. forsøger at lindre.....Ligesom vi ikke vil anbefale CBD-olie til behandling af sygdomme, kan vi heller ikke rådgive kvalificeret om dosering." og "Virker cannabinoid som medicin? Virksomhed er ikke godkendt som medicin eller lægemiddel mod kræft eller nogen som helst andre sygdomme. Men der er mange, som mener, at cannabis og/eller cannabinoider i CBD olie har helbredende egenskaber. Det kan vi hverken be eller afkræfte. Der findes ingen dansk forskning om cannabinoider eller cannabis medicinske virkning, og den internationale lægevidenskab er ikke enige på området" og "Endocannabinoid er kroppens egen "medicin"...Cannabinoider har en evne til at åbne for nogle receptorer og impulssignaler i krop og hjerne, som blandt andet regulerer humør, appetit, immunforsvar, smerteoplevelse og hukommelse. Ved mange forskellige sygdomme, bl. a. kræft, ser man en ændring i det endocannabinoid system. Cannabidiol (CBD) har muligvis nogle af de samme egenskaber som endocannabinoider...."

Efter beskrivelsen af produkterne på hjemmesiden og de anførte oplysninger om cannabinoid på hjemmesiden sammenholdt med *Vidne1* og *Vidne2s* forklaringer lægger retten til grund, at tiltalte uanset, at han var klar over, at produkterne kunne anvendes medicinsk, har ladet produkterne fremstille, oplagre, emballere, og forhandle uden de fornødne tilladelse efter lægemiddellovens § 7, stk. 1, og § 39, stk. 1, ligesom tiltalte herved har reklameret for lægemidler, der ikke lovligt kan forhandles i Danmark, jf. lægemiddellovens § 64, nr. 1. Tiltalte er herefter skyldig i forhold 3.

Straffen fastsættes til fængsel i 3 måneder, jf. lægemiddellovens § 7, stk. 1, og 39, stk. 1, jf. § 104, stk. 2, og lægemiddellovens § 64, nr. 1, jf. § 104, stk. 1, nr. 1.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Retten har lagt vægt på, at tiltalte igennem 4 år har drevet en omfattende og professionelt anlagt virksomhed med salg af produkter til en meget bred kreds af brugere via en hjemmeside og med en betydelig omsætning. Retten har på baggrund af tiltaltes gode personlige forhold og sagens langstrakte forløb fundet grundlag for at gøre straffen betinget, som nedenfor bestemt.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 1 og 2.

Retten har ved konfiskation af udbyttet lagt vægt på, at oplysningerne om overskuddet er udarbejdet af revisor til brug for tiltalte selvangivelse, og at tiltalte efter de fremkomne oplysninger har betalt skat heraf.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, *Tiltalte*, straffes med fængsel i 3 måneder. Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelse: Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Hos tiltalte konfiskeres udbyttet ved salg af ulovlige produkter med 500.000 kr.

Hos tiltalte konfiskeres 10 gram hampeolie, 5 % CBD, 10 gram hampeolie, 10 % CBD, 10 gram hampeolie, 15 % CBD, 10 gram hampeolie, 20 % CBD, 10 ml. hampedråber 10 % CBD, 30 ml hampecreme, 220 mg CBD, 90 gram pebermyntebolsjer 800 mg CBD, 90 gram lakridsbolsjer, 400 mg CBD, 90 gram menthol bolsjer, 225 mg CBD, 7.240 gram hasholie, 100 gram hash, 120 gram hamp, ½ joint, 31 stk. Olie, 20 % CBD 2000 mg, 39 stk. Virksomhed olie, 5% CBD, 500 mg, 68 cremer med CBD, 4 sprøjter med olie med CBD, 2 sprøjter med olie med CBD, 1 flaske turmeric, emballage til fremstilling af joints, 9 flasker med frøolie, 2 poser med pipetter, 8 sprøjter med olie, CBD, 15%, 1000 mg, 3 sprøjter olie, CBD 10%, 1000 mg, 1 sprøjte 10 ml CBD 10%, 79 pipetter, 543 flasker, 1 bøtte med bolsjer, 80 gram med CBD, 1 bøtte med 13 gram hampefrø, 1 dunk motorolie, 1 kasse emballage til olie, 1 tallerken med kokainrester, 8 spande med THC bolsjer og 1 bøtte med amfetaminrester.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

.....

Vestre Landsrets 7. afdelings DOM - 9. marts 2023 - S-1312-21

(dommerne Jeanette Bro Fejring, Thomas Raaberg-Møller og Jette Uhrenholt (kst.) med domsmænd)

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født juni 1978, (advokat Peter Secher, Aarhus)

Retten i Randers har den 17. juni 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 6-5843/2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået dom i overensstemmelse med tiltalen for byretten i sagens forhold 1 og 3 og skærpelse af straffen.

Tiltalte har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har for landsretten berigtiget tiltalen i forhold 1, således at der for så vidt angår lov om euforiserende stoffer og bekendtgørelse om euforiserende stoffer henvises til lov om euforiserende stoffer § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 2, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 59, jf. dagældende lov om euforiserende stoffer § 1, stk. 3, jf. dagældende bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 2, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste A, nr. 1. Herudover ændres ”6.130 tons hamp” til ”6.130 kg hamp”.

Forklaringer

Tiltalte og vidnet retskemiker *Vidne3* har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

[TILTALTES FORKLARING UDELADT]

Retskemiker *Vidne3* har supplerende forklaret, at han siden 2013 har været institutleder ved Institut for Retsmedicin på Aarhus Universitet.

Gaskromatografi har været anvendt som målemetode til at bestemme THC-indholdet siden 1986. Institutet har efter byrettens dom ændret målemetoden, således at der i stedet anvendes væskekromatografi. Grunden til dette er, at instituttet også inden for andre målemetoder er gået over til at benytte væskekromatografi. Ændringen er ikke et resultat af byrettens dom. Resultatet oplyses fortsat som summen af THC og THC-A.

For flere år siden blev målemetoden drøftet i internationalt regi, og de fleste europæiske lande benytter gaskromatografi. Bl.a. FN og Det Europæiske Agentur anbefaler dette. Der er ikke tale om et krav, men om anbefalinger og ”best practice”.

Summen af THC og THC-A er forholdsvis stabil. Omdannelsen af THC-A til THC sker spontant, hvis temperaturen er høj, f.eks. hvis olie indeholdende THC-A bliver opvarmet i en ovn. I øvrigt er omdannelsen fra THC-A til THC en proces, der hele tiden pågår, og som tager måneder eller år. THC vil med tiden også blive nedbrudt, men denne proces er langsommere end omdannelsen af THC-A til THC. Hvis stoffet opbevares i stuetemperatur, vil en større del blive omdannet fra THC-A til THC over et år.

Hvis den tønde, der blev beslaglagt, har været opbevaret ved stuetemperatur i tre måneder, er noget af indholdet i denne periode blevet omdannet til THC. Han kan ikke udtale sig om, hvorvidt der er blevet omdannet 10 procent eller mindre. En komplet omdannelse vil tage flere år.

På alle de områder, hvor man har forholdt sig til målemetoden, fremgår det, at den samlede sum af THC og THC-A skal opgøres. Hvis man har tilladelse til dyrkning af hamplanter, fremgår det klart af EU-lovgivningen, at det er summen af THC og THC-A, som skal måles.

Ved euforiserende stoffer er det relevante efter hans opfattelse at måle et stofs euforiserende potentiale. Der er ikke nogen instruktion fra sundhedsmyndighederne om, at det euforiserende stofs potentiale skal måles.

Han er klar over, at lovgivningen om euforiserende stoffer i Danmark ikke omfatter THC-A. Den valgte målemetode er på den baggrund et problem. I et høringsvar i 2018 gjorde Institut for Retsmedicin Sundheds- og Ældreministeriet opmærksom på problematikken, men instituttet modtog ikke noget svar herpå. Instituttet opfattede det således, at der fortsat skulle måles den samlede sum af THC og THC-A. Instituttet rettede senere henvendelse til Lægemiddelstyrelsen, der oplyste, at målingen af stofferne skulle adskilles. Instituttet sendte spørgsmålet videre til politiet, der oplyste, at målingen skulle fortsætte som hidtil.

Landsrettens begrundelse og resultat

Forhold 1

Bekendtgørelse om euforiserende stoffer indeholder i § 1, stk. 1, en definition af euforiserende midler. Heraf fremgår bl.a., at der ved euforiserende midler forstås de stoffer, vækster og droger, der er opført på liste A, B, C, D og E. Blandt disse stoffer er stoffet cannabis, som er opført på liste B, nr. 59. Af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, nr. 7, fremgår, at der til euforiserende midler ikke henregnes droger af den på liste B som nr. 59 opførte slægt og tilberedninger heraf, hvis drogen eller tilberedningen har et indhold af THC (tetrahydrocannabinol) på højst 0,2 procent.

Grænseværdien på 0,2 procent THC i cannabisbaserede produkter blev indført pr. 1. juli 2018. Spørgsmålet om tiltaltes strafansvar skal for hele gerningsperioden afgøres efter de gældende regler, jf. straffelovens § 3, stk. 1, og en forudsætning for at straffe tiltalte er derfor, at de omhandlede produkters THC-indhold har oversteget grænseværdien.

Den olie, som blev beslaglagt hos tiltalte den 24. august 2018, indeholder ifølge en retskemisk erklæring 0,46 procent THC. Flere af de produkter, der blev beslaglagt den 22. marts 2018, indeholder ifølge en retskemisk erklæring ligeledes THC over grænseværdien.

Som anført i byrettens dom indebærer målemetoden gaskromatografi, som er blevet anvendt til brug for de retskemiske erklæringer, at stoffet THC-A (tetrahydrocannabinolsyre) i forbindelse med målingerne er blevet opvarmet og omdannet til THC. Den angivne mængde THC i de retskemiske erklæringer svarer dermed til summen af THC og THC-A. Stoffet THC-A er ikke opregnet på liste A, B, C, D eller E i bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Spørgsmålet er på denne baggrund, om bekendtgørelse om euforiserende stoffer giver hjemmel til at pålægge straf, uanset om mængden af THC først efter målingen overstiger 0,2 procent.

Grænseværdien på 0,2 procent THC i bekendtgørelse om euforiserende stoffer svarer til den grænseværdi for hampsorter, der fremgik af Europa-Parlamentets og Rådets nu ophævede forordning (EU) nr. 1307/2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik mv.

Målemetoden gaskromatografi var foreskrevet i Kommissionens delegerede nu ophævede forordning (EU) nr. 639/2014 om supplerende regler til forordning nr. 1307/2013 mv.

Bekendtgørelse om euforiserende stoffer indeholder i modsætning hertil ingen angivelse af, at målemetoden gaskromatografi skal anvendes ved målingen af THC-indholdet. Det er heller ikke i øvrigt angivet i bekendtgørelsen, at mængden af THC skal beregnes som summen af THC og THC-A. En sådan forståelse af bekendtgørelsen kan heller ikke udledes af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, nr. 7, eller den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår.

Landsretten finder på denne baggrund, at bekendtgørelse om euforiserende stoffer ikke giver hjemmel til at pålægge straf, når mængden af THC først efter målingen overstiger 0,2 procent, jf. herved straffelovens § 1.

Efter sagens oplysninger er det ikke bevist, at THC-indholdet i den beslaglagte olie og de øvrige produkter før målingerne oversteg grænseværdien på 0,2 procent.

Som følge heraf tiltrædes det, at tiltalte er frifundet i dette forhold.

Forhold 3

Generelt om retsgrundlaget

Efter lægemiddellovens § 2, nr. 1, litra a og b, forstås ved et lægemiddel enhver vare, der enten (litra a) præsenteres som et egnet middel til behandling eller forebyggelse af sygdomme hos mennesker eller (litra b) kan anvendes i eller gives til mennesker enten for at genoprette, ændre eller påvirke fysiologiske funktioner ved at udøve en farmakologisk, immunologisk eller metabolisk virkning eller for at stille en medicinsk diagnose.

Bestemmelsen implementerer definitionen af lægemidler i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/27/EF. EU-Domstolen har i flere sager taget stilling til indholdet og rækkevidden af denne definition.

Lægemiddellovens § 2, nr. 1, litra a, omhandler de lægemidler, der i EU-Domstolens praksis benævnes "lægemidler efter betegnelse". Disse omfatter ifølge EU-Domstolens praksis produkter, der udtrykkeligt betegnes eller anbefales som middel til helbredelse eller forebyggelse, eventuelt ved hjælp af etiketter, brugsanvisninger eller en mundtlig betegnelse. Ligeledes omfattes produkter, hver gang det selv forudsætningsvis, men klart, i en fornuftig gennemsnitsforbrugers øjne fremgår, at det nævnte produkt – i betragtning af dets betegnelse – skulle have den omhandlede virkning. Der må herved tages hensyn til en fornuftig gennemsnitsforbrugers opfattelse, hvorefter et produkts form kan indgyde en særlig tillid svarende til den tillid, som lægemidler normalt indgyder på grundlag af de garantier, der omgiver deres fremstilling og markedsføring. Selv om det pågældende produkts ydre form kan være et betydningsfuldt indicium for dets kvalificering som lægemiddel efter sin betegnelse, bør denne form ikke alene omfatte selve produktet, men også dets indpakning, som kan være et forsøg på af konkurrencemæssige årsager at lade produktet ligne et lægemiddel. Selv om en vares udvendige form er en vigtig indikator for sælgerens eller producentens hensigt om at markedsføre varen som lægemiddel, er den udvendige form ikke den eneste og afgørende indikator, da man ellers vil indbefatte visse levnedsmidler, der traditionelt fremtræder i former svarende til lægemidlers. Et produkt kan anses som et lægemiddel, når dets form og indpakning giver det tilstrækkelig lighed med et lægemiddel, og navnlig når dets emballage og medfølgende beskrivelse henviser til forskning på farmaceutiske laboratorier, metoder eller stoffer, der er udformet af læger, og/eller endog lægeudtalelser til fordel for produktets kvaliteter. En påtegning om, at produktet ikke er et lægemiddel, er en nyttig indikation, men den er ikke i sig selv afgørende. Præsentationen af et produkt som et egnet middel til behandling eller lindring af en sygdom, henvisninger til lægemiddelinteraktioner og bivirkninger samt eneforhandling på apoteker hører til forhold, der samlet set kan vise, at et produkt i en fornuftig gennemsnitsforbrugers øjne fremstår som et produkt med et lægemidlets egenskaber.

Fra EU-Domstolens praksis kan der bl.a. henvises til præmis 18 og 19 i EU-Domstolens dom af 30. november 1983 i sag 227/82 (Van Bennekom), præmis 40 og 41 i EU-Domstolens dom af 21. marts 1991 i sag C-369/88 (Delattre), præmis 23 og 24 i EU-Domstolens dom af 21. marts 1991 i sag C-60/89 (Monteil og Samanni), præmis 44-47 og 52 i EU-Domstolens dom af 15. november 2007 i sag C-319/05 (Kommissionen mod Tyskland) og præmis 45-48 i EU-Domstolens dom af 19. januar 2023 i de forenede sager C-495/21 og C-496/21 (L. og H.).

Lægemiddellovens § 2, nr. 1, litra b, omhandler de produkter, der ifølge EU-Domstolens praksis benævnes "lægemidler efter funktion". Disse omhandler ifølge EU-Domstolens praksis produkter, hvis evne til at genoprette, ændre eller påvirke fysiologiske funktioner ved at udøve en farmakologisk, immunologisk eller metabolisk virkning eller til at stille en medicinsk diagnose er blevet videnskabeligt fastslået. De nationale myndigheder, hvis afgørelse skal kunne efterprøves ved domstolene, skal træffe afgørelse i hvert enkelt tilfælde ud fra en samlet bedømmelse af produktets egenskaber, herunder bl.a. dets sammensætning, farmakologiske, immunologiske eller metaboliske egenskaber, således som disse kan fastslås på den videnskabelige forsknings aktuelle udviklingstrin, dets anvendelsesmåde, udbredelse, forbrugernes kendskab til produktet samt de risici, som dets brug kan medføre. Hvis der ikke foreligger tilgængelig videnskabelig viden herom, kan et produkt ikke opfylde definitionen af begrebet "lægemiddel efter funktion", idet der kræves en farmakologisk, immunologisk eller metabolisk virkning. Produktet skal henset til dets sammensætning, herunder dets dosering af aktive stoffer, og ved forskriftsmæssig brug være egnet til i nævneværdig grad at genoprette, ændre eller påvirke fysiologiske funktioner hos mennesker.

Fra EU-Domstolens praksis kan der bl.a. henvises til præmis 26, 41 og 42 i EU-Domstolens dom af 15. januar 2009 i sag C-140/07 (Hecht-Pharma), præmis 18-23 i EU-Domstolens dom af 30. april 2009 i sag C-27/08 (BIOS Naturprodukte), præmis 30, 34 og 35 i EU-Domstolens dom af 6. september 2012 i sag C-308/11 (Chemische Fabrik Kreussler) og præmis 42-44 i EU-Domstolens dom af 19. januar 2023 i de forenede sager C495/21 og C-496/21 (L. og H.).

Den konkrete sag

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om lægemidler efter lægемiddellovens § 2, nr. 1, litra a, kan det lægges til grund, at de omhandlede produkter er markedsført som olier, bolsjer og cremer. Produkternes ydre form har lighed med en række lægemidler, men adskiller sig heller ikke fra kosttilskud eller kosmetiske produkter. Produkterne er solgt fra tiltaltes hjemmeside, hvor det bl.a. er anført, at Virksomhed ikke er godkendt som medicin eller lægemiddel mod kræft eller nogen som helst andre sygdomme, at "vi ikke vil anbefale CBD-olie til behandling af sygdomme", at der ikke kan rådgives kvalificeret om dosering, at CBD-oliens helbredende egenskaber hverken kan be- eller afkræftes, at der ikke findes dansk forskning om cannabinoiders eller cannabis' medicinske virkning, og at den internationale lægevidenskab ikke er enig på området. Der er på hjemmesiden ikke angivet en konkret lidelse eller sygdom, som produkterne er rettet imod. Der foreligger under sagen heller ikke oplysninger om, at noget sådant er angivet på produkternes emballage, i indlægssedler eller lignende.

På denne baggrund og efter en samlet vurdering finder landsretten, at produkterne ikke kan indgyde en fornuftig gennemsnitsforbruger en særlig tillid svarende til den tillid, som lægemidler normalt indgyder på grundlag af de garantier, der omgiver deres fremstilling og markedsføring. Produkterne kan derfor ikke anses for lægemidler omfattet af lægемiddellovens § 2, nr. 1, litra a.

Efter sagens oplysninger, herunder de forklaringer, som specialkonsulent *Vidne1* og jurist *Vidne2* har afgivet, kan det ikke lægges til grund, at produkternes evne til at udøve en farmakologisk, immunologisk eller metabolisk virkning er videnskabeligt fastslået. Produkterne er derfor heller ikke omfattet af lægемiddellovens § 2, nr. 1, litra b.

Som følge heraf frifindes tiltalte i dette forhold.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, *Tiltalte*, frifindes.